

Dlžníkovu neschopnosť platenia treba posudzovať podľa všetkých okolností a treba usúdiť, že je tu, keď dlžník nemá platebný prostriedkov a nejde len o prechodný nedostatok takých prostriedkov.

Vyslúchnutý dlžník uznal jestvovanie pohľadávky navrhovateľky okresnej nemocenskej poisťovne, prihlásenej sumou 1994 Kč 30 hal. titulom invalidného a starobného poistného a nepopieral, že proti nemu vedená exekúcia ostala bez úspechu. Z pripojených prihlášok berného úradu ide na javo, že jeho nedoplatok na daniach vykazuje 2971 Kč 98 h. a 98 Kč, okrem toho dľa vlastného udania dlhuje Sl. banke 1400 Kč a okamžite nie je schopný platiť.

Z toho, že jeho dlh na poistných príspevkoch a na daniach vzrástol na tak značnú sumu, hoci ako holič prevodzuje len menšiu živnosť, je zrejmé, že jeho dlhy vznikly za dlhšiu dobu, a že tu nejde len o prechodný nedostatok prostriedkov, ale že jeho neschopnosť platiť je rázu trvalého.

Sú tu tedy dané predpoklady § 69 konk. por. a bolo treba na rekurz veriteľky zmeniť napadnuté usnesenie a obnoviť usnesenie súdu prvej stolice, ktorým bolo žiadosti o uvalenie konkurzu vyhovené.

Čís. 14430.

Ustanovenie služobnej smluvy, že zamestnanec v prípade, že prestúpi ku konkurenčnému podniku, stráca nárok na provízie zo smlúv ním uzavrených, neprieči sa dobrým mravom.

(Rozh. zo 6. VI. 1935, Rv IV 146/35.)

Žalobník bol zamestnaný u žalovanej poisťovne ako poisťovací agent na províziu v obore poistenia životného a poistenia elementárneho. V služobnej smluve bolo stanovené, že prestúpením ku konkurenčnému podniku stráca žalobník nárok na provízie. Ku dňu 1. januára 1930 prejavil žalobník, že vystupuje zo služieb žalovanej poisťovne dotyčne oboru životného poistenia, prestupuje dotyčne tohoto oboru do služieb poisťovne P., že však dotyčne oboru poistenia elementárneho ostáva naďalej v službách žalovanej poisťovne. Nato žalovaná poisťovna prejavila, že so žalobníkom zrušuje služebný pomer vôbec. Žalobou domáhal sa žalobník zaplatenia provízií.

Súd prvej stolice žalobu zamietol, odvolací súd jej čiastočne vyhovel.

Najvyšší súd obnovil rozsudok súdu prvej stolice. Dôvody:

Právni poměr stran je určen smlouvou z 1. května 1927 a jejím dodatkem z 9. ledna 1929, kterým se stanoví, že přestoupením ke konkurenci zanikají veškeré nároky na provise vůbec.

Obsah této smlouvy i dodatku je nesporný a není také pochybnosti o tom, že pojišťovna P., ke které žalobce přestoupil, je konkurenčním podnikem žalované pojišťovny, neboť se zabývá stejnými obchody.

Přestoupením ke konkurenci, jehož důsledkem bylo pak propuštění z oboru, ve kterém žalobce chtěl dále pracovati pro žalovanou pojišťovnu,

stalo se účinným výše zmíněného ustanovení smlouvy, jehož doslov vylučuje každý nárok na provise přestoupivšího jednatele, ať pochází z jakékoliv jeho předešlé činnosti a důvodu.

Názor žalobců, že řečené ustanovení smlouvy o ztrátě provisi pro přestoupení ke konkurenci, je neplatné, protože se příčí dobrým mravům, uznati nelze, neboť i platné právo chrání zaměstnavatele proti nedovolené soutěži zaměstnance mimo jiné i tím způsobem, že obchody, ujednané zaměstnancem nedovoleně na vlastní účet, převádí na zaměstnavatele, pakli že to žádá, ve kterémžto případě také veškeré majetkové výhody z převedených obchodů připadnou zaměstnavateli, třebas by i dospívaly po zrušení služebního poměru a byly založeny prací zaměstnancovou.

Poněvadž žaloba podle smlouvy není odůvodněna, právem ji první soud zamítl a proto bylo jeho rozsudek obnoviti.

Čís. 14433.

Arendátor zabraných nehnuteľností, ktorého arenda pominula v dôsledku skráteného prídeltu, uskutočneného vo forme kúpopredajnej, medzi vlastníkom a prídelfcom uzavrenej a štátnym pozemkovým úradom schválenej smluvy, má proti vlastníkovi práve taký nárok na odškodné za investície a meliorácie, ako by mal podľa náhradového zákona, keby bol aredované pozemky prevzal štátny pozemkový úrad.

(Rozh. zo 7. VI. 1935, Rv III 301/34.)

Žalobník domáhal sa žalobou zaplattenia dlžného aredovného od nehnuteľností, daných žalovanému do arendy. Proti tomuto nároku vzniesol žalovaný vzájomný žalobný nárok na náhradu hnojenia a investícií, pokiaľ mu pri skončení aredálneho pomeru neboly nahradené.

Súd prvej stolice uznal vzájomný žalobný nárok len dotyčne hnojív, o d v o l a c í súd uznal aj nárok na náhradu tých investícií, ktorých náhrada by žalovanému prislúchala, keby bol nehnuteľnosti prevzal štátny pozemkový úrad.

N a j v y š š í súd dovoláciu žiadosť žalobníka zamietol. D ô v o d y :

Medzi stranami je nesporné, že listinou z 30. apríla 1922 na dobu 12 hospodárskych rokov na čiastku zabraného veľkostatku so súhlasom štátneho pozemkového úradu uzavrená aredálna smluva v dôsledku výpovedi tohoto úradu bola predčasne zrušená vyprázdnením celého predmetu arendy dňom 1. októbra roku 1926. Je nesporné, že štátny pozemkový úrad podľa k o n e č n é h o výsledku prevádzania pozemkovej reformy prevzal pre štát väčšiu čiastku predmetu arendy vo výmere 418 kat. jutár 199 siah, že menšia čiastka vo výmere 143 kat. jutár 478 siah poradom skráteného prídeltu kúpnopredajnou smluvou zo dňa 26. novembra 1926 bola so súhlasom štátneho pozemkového úradu odpredaná Jozefovi N., Ladislavovi N. a Jozefovi G., a je nesporné, že títo kupitelia kúpnu cenu 210.000 Kč zaplatili žalobníkovi. Je konečne nesporné, že štátny pozemkový úrad previedol oceňovacie pokračovanie